

նայեց յիշեցէք զգրչակս իմ զՂաղար սարկաւազս, որ աւետարանիս գրեմն առ Աստուած փոխեցաւ. լի բերանով Աստուած ողորմի ասացէք իմ վարդապետիս տէր Սարգսին որ բազում աշխատեցաւ զիս յուսման առնել զբոյս, ոչ վայելեցաք զաշխարհս, բայց ի վերին արքայութեանս արժանի առնէք զուք եւ մէք ընդ նմին եւ զծնաւըս իմ Սիմուոնն եւ զԹամամն, Աստուած իւրեանց հոգին այլ լուսաւորէ, ամէն. դարձեալ աղաչեմ զձեզ ով քահանայք, լի բերանով Աստուած ողորմի ասացէք վարպետ կիննիմ երէցկիսն զԿուրիշարհին որ մայրական զթութեամբ զիս շահեցաւ քանց իւր որդին Աստուած իւր հոգին լուսաւորէ ամէն հայր մեր:

50.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1651:

ԹՈՒՂԹՔ 410 (էջք 820): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆՆՆԻ 14×20×8 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻ ԵՐԿԿԻՆ: — ՏՈՂՔ՝ մէն մի սիւնակ 19 տողք: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ լաւ: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՅ ՊԱՀՊԱՆԱԿ սկիզբը երկու թերթ, վերջը զուգահեռ: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ անարժէք: — ԴՈՒՍԱՆՑԱԶԱՐԻՔ՝ Բ. Գ. Դ. աւետարաններուն սկիզբինները շքեղ: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ շնորհաւարաններուն եւս պատկերները պատուած են: — ԴՈՒՍԱՆՑ՝ սկիզբը զուսած են տասը խորաններ, որք կը բովանդակեն Եւանջիլի նախադրութիւնները եւ համաքարքառ ցուցակները: — ԿԻՍՏՈՒՐԱՆՔ՝ Բ. Գ. եւ Դ. աւետարանները ունի շքեղ կիսախորաններ: — ԳՐԻՉ՝ Պետրոս սարկաւազ: — ՄՍՏՅՈՂ՝ Եղիշտ: — ԿԱԶ՝ ՄՈՂ՝ Շամուր: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ 1100 (+551 = 1651): — ՏԵՂԻ՝ Սեբաստիոյ Ս. Հրեշտակապետ վանք: — ԺԱՂ՝ ԿՈՂ՝ Շամուր: — ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻՔ՝ էջ 809:

Մատենան է Ա-Երբարան, էջք 6—20 Համարբարանի հրահանգք, ցուցակք եւ նախագրութիւն աւետարանաց. էջ 21 Մատթէոս. էջ 241 Մարկոս. էջ 381 Ղուկաս. էջ 622 Թովհաննէս:

ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻՔ. էջ 809 (Բ-ն էրէն). «Փառք...: Արդ գրեցաւ սուրբ Աւետարանս ի թութեան թեան ՌՃ ամին, ձեռամբ սուտանուն Պետրոս սարկաւազի, ի գաւառն Սեբաստիո, ի վանքն սուրբ Հրեշտակապետս ի յառաջնորդութեան տէր Պետրոս կրանաւորի: Եւ արդ, ազանմէք զքեզ, ով մանկունք սուրբ Եկեղեցոյ, որ հանդիպիք այս սուրբ աւետարանիս, կարգալով կամ աւրինակելով, յիշեցէք սրտի մտաք ի յազաւթս ձեր զուսուցիչն իմ զՄարգարանցի տէր Անանիայն եւ զԴնաւըս իմ զհայրն իմ զՎարդանէս եւ զմայրն իմ զԿուրիշտան, եւ զեղբայրքան իմ զՎարդարան եւ զԱստուածատուրն, եւ զքոյրն իմ զԳաւհարխաթուն եւ զիս զանարժան գրող զՊետրոս աղաչեմ յիշել ի տէր եւ դուք յիշեալ լիցիք ի քրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ, եւ այլ՝ աղաչեմ զձեզ խոշորութեան եւ սղալանացս մի մեղագրիք, զի կայր մեր այս է»:

«Գարձեալ յիշեցէք ի տէր Ղեաղուպն եւ զԿողակիցն Շահպուլայն, եւ զորդին զԹորիկն, եւ զԴնաւըսն նորա Յովհաննն եւ զմայրն նորա Թուրվանտայն: Գարձեալ կողակիցն մաւրն Եղիշտին հաւրն պակէ (sic) եւ ամենայն արեան մերձաւորացն, որ ըստացաւ ի հալալ ընչիցն զսուրբ աւետարանս, եւ երին յիշատակ ի ձեռն (Պաղտա) սարքահանային, չունի որ իշխանութիւն ծախելոյ կամ գրաւելոյ, կամ ի ձեռաց սորա յափշտակելոյ...»:

51.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1654:

ԹՈՒՂԹՔ 304 (էջք 608): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆՆԻ՝ 22×15×7 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻ ԵՐԿԿԻՆ: — ՏՈՂՔ՝ մէն մի սիւնակ 21 տողք: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ լաւ: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՅ ՊԱՀՊԱՆԱԿ սկիզբն ու վերջը երկերկու թերթ: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ անարժէք: — ԴՈՒՍԱՆՑ՝ տասն խորանք նախադրութեանց: — ԿԻՍՏՈՒՐԱՆՔ՝ չորս հատ: — ԳՐԻՉ՝ Աստուածատուր երէց Զօթնցի: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ ՌՃԳ. (= 1103 + 551 = 1654): — ՏԵՂԻ՝ Բոզնիկ:

Մատենան է Ա-Երբարան, էջք 29—181 Մատթէոս. էջք 187—291 Մարկոս. էջք 295—470 Ղուկաս. էջք 473—599 Թովհաննէս:

ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻՔ. «Փառք...: Արդ գրեցաւ սուրբ Աւետարանս ի Սեփաստիա եւ ի Դիւղի որ կոչի Բոզնիկ, ի ձեռն մեղապարտ եւ անարժան Աստուածատուր Երէցուցոյ. զի եմ յետնեալ յամենայնի եւ ներգեւեալ սուտ հոգի, աստար եղէ սակաւ գրի: Ես Աստուածատուր Սեբաստացի կոչեմ, ի գեղջէն որ է Զօթնի. բարեաց թափուր եմ եղկելի... ի թվականիս Հայոց Ռ. ամ ՃԳ. սկսեալ նոր ամ. ի Հոկտեմբերի. յաւուր Էեան յաւարտ առեալ օր ՇԲ Էան, այս բանս սուրբ տէրունական, որ յորձորջի աւետարանս...»:

52.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1655:

ԹՈՒՂԹՔ 232 (էջք 464): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆՆԻ՝ 28×20×5 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻ ԵՐԿԿԻՆ: — ՏՈՂՔ՝ մէն մի սիւնակ 33 տողք: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ բաւական լաւ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՎԵՐԱՍԳԻՐՔ՝ չկան: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր: — ԴՈՒՍԱՆՑԱԶԱՐԻՔ՝ պարզ: — ԿԻՍՏՈՒՐԱՆՔ՝ մէն մի աւետարանի սկիզբը՝ պարզ: — ՄՍՏՅՈՂ՝ մասնատի Միսնա ճնդի. ապա Պետրոսի Սիմուոն: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ ՌՃԳ. (= 1104 + 551 = 1655): — ՏԵՂԻ՝ Գիրգորէս գիւղ (Սեբաստիոյ): — ՅԻՇԱՍԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻՔ՝ էջ 143, 462:

Մատենան է Ա-Երբարան, էջ 11 Մատթէոս, էջ 147 Մարկոս. էջ 237 Ղուկաս, էջ 377 Թովհաննէս:

արգար վաստակոցն եւ եդին յիշատակ ի գիւղն խորթոնն, ի դուռն սուրբ Հրեշտակապետին, Աստուած իւրեանց յիշատակն անջնջելի արասցէ... Գրեցաւ ձեռամբ ումմն Յարութիւն իբր վարդապետի, ի փառս Քրիստոսի, ի թվին Հայոց Ռ. Ճ. Հ. Գ. ին եւ Սեպտեմբերի Ի. օրն ր:

Էջ 449. «Գրեցաւ գիրս յիշատակի սուրբ Աւետարանիս ի թըւականութեանս Հայոց Ռ. Ճ. Լ. Է. ի դուռն խորթոննու գիւղի սուրբ Հրեշտակապետին. յիշատակ է հանգուցեալ Թամամին եւ որդւոյն Մուրատին եւ խղաթին իւրոյ Մարիամին եւ զաւակացն Աստուածատուրին եւ Պարոնին ր:

Էջ 451 (Լոյր քր՛ւ). «Պետրոս եպիսկոպոս առաջնորդ Սեբաստիոյ, եւ վանահայր սուրբ Նշանի վանուց շինեաց սուրբ կարապետ եկեղեցին ի հիւմանէ հոյակապ, որ յառաջ փոքր մատուռ մի էր, եւ շինեաց սուրբ Անապատու տաճարն ի ձեռն ընկերութեան, խիստ շքեղ եւ փառաւոր, նոյնպէս շինեաց սուրբ Նշանի պարտեղի ընդարձակ պարիսպն եւ վանքին սեփական գետիւններն, որ այս եւ այն յափշտակելով էին, բոլորն ալ կալուածազրով հաստատեց եւ դուրսէն շատ գետին աւելցուց. վերջապէս այս քաջարթուն հաւատարիմ եկեղեցականը թէ քաղքին եւ թէ վանօրէից մեծամեծ ծառայութիւններ բրած է. եւ ես ականատես ըլլալով այս ճշմարտութեան, պարտաւորեցայ այս քանիւք յիշել նորին սրբազնութիւնը, իրաւի շատ կը փափաքէի իրեն մեծամեծ գործերը ընդարձակ թուել ինչ որ աչքս տեսայ եւ ականջս լսեցի, բայց ժամանակս չը ներելուն այոջափս կարողացայ գրել թողելով զեմ պակաս լրացնել այլ երախտագիտաց եւ ճշմարտապատմից. ճանապարհօրդ ոմն որ բաւական ատեն այս սուրբ վանքը հիւր եղած եմ եւ ամէն բան հեռատեսած եմ, եւ բոլոր գրեցի ամենատոյգ ճշմարտութիւն է ր:

55.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1698:

ԹՈՒՂԹՔ՝ 267 (էջք 534): — ՄեծՈռԹիւնս՝ 22×16×6 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսիւն: — ՏՈՂՔ՝ 21: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ քայքայուած: — ՎԵՐԱԳԻՐՔ՝ կառմբ Թամարով: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր: — ՍԿԶԲՆԱՏԱՌՔ՝ քաւական սիրոն: — ԼՈՒՍԱՆՑԱԶԱՐԴՔ՝ նոյնպէս: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ չորս աւետարանիչք: — ԿԻՍԱՆՈՐԱՆՔ՝ չորս հատ: — ԳՐԻՉ՝ անծանօթ: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ ՌՃԽԶ (= 1147+551) = 1698: — ՏԵՆԿՈՒԹԻՒՆ՝ Սեփականութիւն Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ:

Մատենան է Ա-Երբարն, էջք 11—155
Մատթէոս. էջք 156—255 Մարկոս. էջք 257—416 Ղուկաս. էջք 418—533 Յովհաննէս:

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. «Յիշատակ է սուրբ Աւետարանս Յովաննիսին Մեծատուրին, Պաղտարին, Մարիամին, Գոհարին, Թամամին, Թուրվանտին, Հոնիփոմէին, որք ստացան զսա ի հալալ ընչից իւրեանց եւ եդին յիշատակ ի դուռն Սեբաստիոյ սուրբ Սարգիս եկեղեցւոյ... Թվին ՌՃԽԶ... ր:

56.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

?

ԹՈՒՂԹՔ՝ 300 (էջք 600): — ՄեծՈռԹիւնս՝ 21×15×7 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսիւն: — ՏՈՂՔ՝ մէկ սիւնակ 21 տող: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կողքերն ինկած, կազմը քայքայուած: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ Մկնկեր: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՑ ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ չունի: — ՎԵՐԱՆԱԳԻՐՔ՝ չկան: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր: — ՍԿԶԲՆԱՏԱՌՔ՝ երկու լոռի ՍԱՆՑԱԶԱՐԴՔ՝ անարժէք: — ԳՐԻՉ, ՍՏԱՅՈՂ, ԺԱՄԱՆԱԿ, ՏԵՆԿ ԵՆ՝ անծանօթ:

Մատենան է Ա-Երբարն (Թերի):

57.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1710:

ԹՈՒՂԹՔ՝ 226: — ՄեծՈռԹիւնս՝ 23×17×5 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսիւն: — ՏՈՂՔ՝ 23: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ լաւ: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՑ ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ սկիզբը երկու Թերի Մետրոպիտան: — ԳԻՐ՝ բոլորգիր նոր: — ՍԿԶԲՆԱՏԱՌՔ՝ անարժէք: — ԼՈՒՍԱՆՑԱԶԱՐԴՔ՝ նոյնպէս: — ԿԻՍԱՆՈՐԱՆՔ՝ չորս աւետարանաց սկիզբը կան մի մի անարժէք բաներ: — ՍՏԱՅՈՂ՝ Կիւլէն: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ ՌՃԽԶ (= 1159+551 = 1710): — ՏԵՆԿ՝ ԵՆԵՆԶԵՆԻՐ զիւռ Սեբաստիոյ (?): — ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ՝ էջ 133:

Մատենան է Ա-Երբարն, էջ 9 Մատթէոս. էջ 135 Մարկոս. էջ 221 Ղուկաս. էջ 355 Յովհաննէս (Թերի):

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. Էջ 133 (բռն էրէն). «Արդ անկեալ աղաչեմ, ձեզ ս՛կ հարք եւ եղբարք, որք հանդիպիք սմա կարդալով կամ հարեանցի զբօնելով, եւ կամ օրինակելով, յիշեալք յարժանաւոր յաղօթս ձեր, զստացող սուրբ Աւետարանիս զԿիւլէնն եւ զԿողակիցն իւր զգարբին Պապուկն եւ զորդիքն իւր զՂուկին եւ զՀուրին, եւ զԳատերբն իւր զՊէկեր Խանն, զԿայիանէն եւ զՍառիկն, եւ զԳնոզոն իւր զՊաղտասարն եւ զՂուտրէթն, եւ զԵրայրն իւր զՄուրատն եւ զԹուրներն իւր զԵղեայն եւ զՀարուկն. որ ստացաւ զսա ի հալալ վաստակոց իւրոց, եւ եդ յիշատակ ի տաճարն սուրբ Նշան եկեղեցւոյն, ի գիւղն Ենիշէհիւր, ընդ հովանեաւ Սեբաստիոյ սուրբ Նշանին, ի քահանայութեան Աստուածատուր վարդապետին, թվին ՌՃԽԶ. Յունուարի Իէ. օրն ուրբաթ. ամէն: Հայր մեր որ յերկինս ր:

58.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

1258?

ԹՈՒՂԹՔ՝ 19×14×9 սնտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ միասիւն: — ՏՈՂՔ՝ մէկ էջք 17 տողք: — ՆԻՒԹ՝ ԹՈՒՂԹ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ, թիկունք ինկած: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ մգլտուած, ցեցակեր: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՑ ՊԱՀՊԱՆԱԿ՝ չկան: — ՎԵՐԱՆԱԳԻՐՔ՝ չկան: — ԳԻՐ՝ անց-

ման գրի մտնեցող երկաթագիր: — ՄԿՋԲՆԱՏԱՌՈՒՔ, պարզ: — ԼՈՒՍԱՆՑԱԶՎՐԻՐՔ՝ պարզ բոլորակներ: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ կանոնի բան ՉԷ (= 707+551 = 1258):

Մատենան է Ա-Էրարու, ուր կարգաւ շրուած են չորս աւետարանք:

ՅԵՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. «Յանուն Աստուծոյ ես Առաքելս որ եկի ի Թռնաւաւայլոս կարգեցայ ի Թռուկանին Հայոց ի ՉԷ, որ աւր Մայիս է: Եւ ձեռնադրեցայ Յուլիս ամսոյ ԷԶ. որ են ի կարգմանէն մինչ ի ձեռնադրութիւնն աւուրք Կ. ի Թամարութեան Պուլխրաց կատընդեայ որ եղել է փոխուի կեռ Միխայլայ որդւոյ Հաւանայ զոր սպան կայայմանն իր հաւրողբորդին եւ ի քահանայութիւնն իմ եղել ինձ աւգնական կալի եւ Հաննէս եղայր իւր Բ. դահեկան առ ի յիշատակ իրենց եւ ծնաւոց իւրեանց Գորգի եւ Հռափեայն»:

ՏԵՐԷԵՐ ԷՐԷՆԷ, ԵՂԷՆՆԱԿՆԷ: «ՉԷԲ. Ելաւ նետող առգն եւ ապականեաց զապքն Յունաց»:

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ. «Հաւաքմանս ամենահիներէն է ձեռագիրս»:

59.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

?

ԹՈՒՂԹՔ 159 (էջ 318): — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ՝ 15x10x5 մտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսին: — ՏՈՂՔ՝ մէն մի սինակ 27 տողք: — ՆԻԽԹ՝ Մագաղաթ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ լաւ պահուած: — ՄԱԳԱՂԱԹԵԱՅ ՊԱՇՊԱՆՆԷՍ սկիզբը երկու վերջը մէկ թերթ մագաղաթ: փոքր Մետրոպոլիտան երկավերջը մէկ թերթ մագաղաթ: փոքր Մետրոպոլիտան երկավերջը մէկ թերթ մագաղաթ: — ԳԻՐ՝ մանր բոլորթագրով, աւետարանի հատածք: — ԳԻՐ՝ մանր բոլորթագրով, աւետարաններունը ոսկեխառն գիր: — ՄԿՋԲՆԱՏԱՌՈՒՔ՝ աւետարաններունը ոսկեխառն գիր: — ՄԱՐԿԱՆՆԵՐ՝ կարմիր երկաթագիր: — ԼՈՒՍԱՆՑԱՄԱՐՆԵՐՈՒՆՆԵՐ՝ կարմիր Աւետարանի սկիզբը ոսկեխառն ԶԱՐԴՔ՝ իւրաքանչիւր Աւետարանի սկիզբը ոսկեխառն եւ սիրուն: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ մէն մի Աւետարանի սկիզբը կայ: իւրաքանչիւր Աւետարանի պատկերը, բաւական սիրուն արուեստով: — ԿԻՍՏՆՈՐԱՆՔ՝ մէն մի Աւետարանի սկիզբը կան, ոսկեխառն: — ԳՐԻԶ՝ անծանօթ: — ՍՏԱՅՈՂ՝ Թամամ: — ԿԱԶՄՈՂ, ԺԱՄԱՆԱԿ, ՏԵՂԷ, ԺԱՂԵՈՂ՝ անծանօթ:

Մատենան է Ա-Էրարու, էջ 7 Մատթէոս. էջ 95 Մարկոս. էջ 149 Ղուկաս. էջ 245 Յովհաննէս:

ՅԵՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. էջ 318 (Երբէք էրէն). «Յիշատակ սուրբ աւետարանս Թամամին եւ կողակցուն Ալեքսանին, հաւրն խաշատուրին, մաւրն Սուլթանին, որդւոցն Յովհաննէսին, Սահակին, դասերն Արքային, զոր գնեալ ի հալալ արգեանց իւրեանց, եւ ետուն ի ձեռս Տէր Մեկքիսեթ քահանային, չունի որ իշխանութիւն ի ձեռաց սոցա հանելոյ...»:

«Գարձեալ յիշեցէք յաղաւթս ձեր զՓետան Ասարն եւ զծնաւըս նորա, որ բազում հոգաբարձութեամբ յորդորեաց ըզըզքանչն իւր գնել զսուրբ Աւետարանս»:

Գրուած է նաեւ Պետրոս եպիսկոպոսի կնքեալ յիշատակագրութիւնը:

60.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

?

ԹՈՒՂԹՔ 303: — ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ՝ 24x17x8 մտ.: — ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ երկսին: — ՏՈՂՔ 20: — ՆԻԽԹ՝ Թուղթ: — ԿԱԶՄ՝ կաշեպատ փայտ: — ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ՝ քիչ մը վնասուած: — ԳԻՐ՝ շղատայր խոշոր բոլորգիր: — ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՔ՝ չկան: — ԽՈՐԱՆՔ՝ սկիզբը (էջ 1) կայ խաշ խորան մը: — ԿԻՍՏՆՈՐԱՆՔ՝ միայն Մատթէոսի սկիզբը կայ կարծ բան մը: — ԳՐԻԶ՝ անծանօթ: — ՍՏԱՅՈՂ՝ Գրեգոր: — ԺԱՄԱՆԱԿ՝ անծանօթ:

Մատենան է Ա-Էրարու, էջ 15 Մատթէոս. էջ 185 Մարկոս. էջ 289 Ղուկաս. էջ 475 Յովհաննէս: Ձեռագրիս մէջ կայ Ստեփաննոս Սիւնեցւոյ կարեւոր մեկնութիւնը Նշանաց, որ կը սկսի «Զառաւել հրաշից արժանի սոսկալի գերապանծութիւն բանից» (Հմմտ. Թորոս Աղբար Ա. էջ 192):

ՅԵՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ. էջ 184. «Քրիստոսի Աստուած ողորմեա Գրեգորիս անարժանի եւ ստացաւղի նորա»:

ԹՈՐԳՈՄ ԱՐՔԵԳԻՍԿՈՊՈՍ ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ

(Շարունակելի:)

Պ Ա Տ Մ Ա Կ Ա Ն

Հ. Փ. Բ. ԼԻՆՉԻ ՄԱՅՐԸ

Բաղմալէպ իր 1914, Փետր. Թուոյն մէջ (էջ 44) արտատպած էր այն լուսարանութիւնները, զորոնք Ազատամարտ թերթին խմբագիրը լսած էր Զաւէն Ս. պատրիարքէն, «Հայաստան» Նշանաւոր երկասիրութեան հեղինակին Լինչի մօր մասին: Բայց ինծի ներուրի ըսելու որ տրուած լուսարանութիւնները սխալաշատ, շփոթ ու լուսարանուելու կարօտ են, ինչպէս որ պիտի տեսնենք:

1. Յիշեալ հեղինակին մայրը Հայ չէ, այլ Սկովտացի, որովհետեւ կրտսեր աղջիկն է անիկա՝ Բնիկ Սկովտացի Զէմա Տէյլըր (Taylor) Հնդկական գնդապետին, որ 1822—1843 Բաղդադի Անգլիական հիւպատոսութեան պաշտօն վարեց: Մեր Լինչին հայրը, Թովմաս Լինչ (վախ.